

8

Kako se finansira istraživanje raka pankreasa?

➔ Iako je 4. vodeći uzrok smrti od raka, istraživanje raka pankreasa dobija manje od 2% svih sredstava za istraživanja raka u Evropi⁶.

➔ U Velikoj Britaniji, 42 miliona £ se dodeljuju za istraživanje raka dojke, dok se 5,2 miliona £ izdvaja za istraživanje raka pankreasa⁷.

Treba stvoriti dodatne resurse da bi se finansiralo istraživanje raka pankreasa.

➔ Poboljšanje stope preživljavanja zavisi od boljeg poznavanja bolesti, povećavajući mogućnost da se dijagnostikuje ranije.

9

Kakva je situacija raka pankreasa u odnosu na druge vrste raka?

➔ Iako predstavlja **16,8%** smrtnosti od najopasnijih vrsta raka u 2012. godini, rak pankreasa je predstavljen sa samo **3,4%** poslaničkih pitanja o ovim vrstama raka koja su podneta u Evropskom parlamentu između 2009. i 2014. godine.

Iako je rak pankreasa 4. najveći uzročnik smrtnosti od raka, nema ni pomena njegovog tereta ili bilo kakve politike koje se odnosi na njega u Izveštaju Evropske komisije "Preventiva raka u Evropskoj Uniji" iz 2014.

➔ Između 1975. i 2011. godine, učestalost I smrtnost od raka dojke je smanjena za **43%**, zbog uvođenja mamografskog skrininga I poboljšanja terapije⁸.

Zahvaljujući poboljšanom skriningu i terapiji stopa preživljavanja se značajno povećala kod raka prostate, raka dojke i kolorektalnog karcinoma.

Postoji nesklad između ozbiljnosti i smrtnosti od bolesti i njenog političkog prioriteta.

10

Kako mogu dobiti više informacija?

➔ U novembru 2014. napravljena je Evropska platforma o raku pankreasa za više zainteresovanih strana. Sastoji se od evropskih eksperata, akademika, pacijenata, kliničkih lekara i kreatora politike koji su posvećeni podizanju svesti o raku pankreasa sa ciljem da se poboljšaju standardi nege, dijagnostike i prikupljanje podataka za pacijente koji boluju od raka pankreasa širom Evrope.

PANCREATIC
CANCER EUROPE

- ¹ Malvezzi M, Bertuccio P, Levi F, La Vecchia C, Negri E, et al. European cancer mortality predictions for the year 2013. *Annals of Oncol.* 2013; 24:792-800
- ² Carrato A, Falcone A, Ducreux M, Valle J, Parnaby A, Djazouli K, Alnwick-Allu K, Hutchings A, Palaska C, Parthenaki I. A systematic review of the burden of pancreatic cancer in Europe: Real-world impact on survival, quality-of-life, and costs. *J Gastrointest Cancer* 2015 Sep;46(3):201-11
- ³ "Pancreatic cancer – A deadly disease with a highly unmet medical need" – Presentation by Prof. Matthias Löhr– 26/09/2012 – http://www.europarl.europa.eu/stoa/webdav/site/cms/shared/2_events/workshops/2012/20121010/Matthias%20Loehr.pdf [Retrieved September 2015]
- ⁴ Bray F, Ren JS, Masuyer E, Ferlay J, et al. Global estimates of cancer prevalence for 27 sites in the adult population in 2008. *Int J Cancer* 2013; 132:1133-45.
- ⁵ Pancreatic Cancer Action – Risk factors for pancreatic cancer – <https://pancreaticcanceraction.org/about-pancreatic-cancer/causes-and-risks/> – Retrieved September 2015
- ⁶ "15 facts on Pancreatic Cancer", European Cancer Patient Coalition (ECPC) <http://www.ecpc.org/edu/pancreas/249-15-key-facts-on-pancreatic-cancer> [Retrieved September 2015]
- ⁷ Pancreatic Cancer Action – Research Funding – <https://pancreaticcanceraction.org/pancreatic-cancer/stats-facts/research-funding/> Retrieved 18 February 2015
- ⁸ SEER Stat Fact Sheet : Breast cancer – <http://seer.cancer.gov/statfacts/html/breast.html> – Retrieved 18 February 2015
- ⁹ Pancreatic Cancer Action Network. The alarming rise of pancreatic cancer deaths in The United States: Why we need to stem the tide today, 2012. http://www.pancan.org/wp-content/uploads/2013/01/incidence_report_2012_executive_summary.pdf [Last accessed September 2015]

PANCREATIC
CANCER EUROPE

10 stvari koje treba da znate o raku pankreasa

1

Šta je rak pankreasa?

➔ Rak pankreasa nastaje kada maligne ćelije u pankreasu, endokrinoj žlezdi iza želuca, počinju da se umnožavaju i formiraju masu.

➔ Ima najnižu stopu preživljavanja od svih¹.

➔ Rak pankreasa je trenutno 4. najčešći uzrok smrti od raka u Evropi. Ako se ništa ne preduzme, očekuje se da će biti 2. vodeći uzrok smrtnosti od raka⁹.

2

Koliko je ozbiljan?

➔ Zbog ozbiljno slabe dijagnostike, ukupna medijana preživljavanja osobe sa dijagnostikovanom metastatskim rakom pankreasa je **4,6 meseci**².

➔ Samo **20%** svih slučajeva raka pankreasa su operabilni³. Glavni razlog nemogućnosti lečenja pacijenata je kasno dijagnostikovanje.

➔ Ima najnižu stopu preživljavanja od svih vrsta raka. Pacijenti pogođeni rakom pankreasa izgube 98% očekivanog trajanja svog zdravog života u trenutku postavljanja dijagnoze².

U današnje vreme dijagnoza raka pankreasa je po pravilu povezana sa smrtnom presudom i samo nekoliko pacijenata su živi godinu dana nakon što im je dijagnostikovan⁴. stadijum bolesti⁴, dok bi ranije postavljena dijagnoza mogla da pomogne smanjenju smrtnosti od bolesti. Ako se dijagnostikuje na vreme, povećavaju se šanse za preživljavanje.

3

Ko je u opasnosti?

➔ Rak pankreasa pogađa muškarce i žene podjednako.

➔ Gojaznost povećava rizik u oko **12%** svih kancera pankreasa⁵.

➔ Starost je najveći faktor rizika za rak pankreasa. Njegova učestalost se povećava nakon 45. godine života.

➔ Osobe sa dijabetesom imaju dvostruko veći rizik da se rak pankreasa razvije⁵.

➔ **Prethodni kanceri i drugi uslovi** (gastrointestinalne inflamatorne bolesti, hronični pankreatitis i bolesti desni) su povezani sa povećanim rizikom od raka pankreasa.

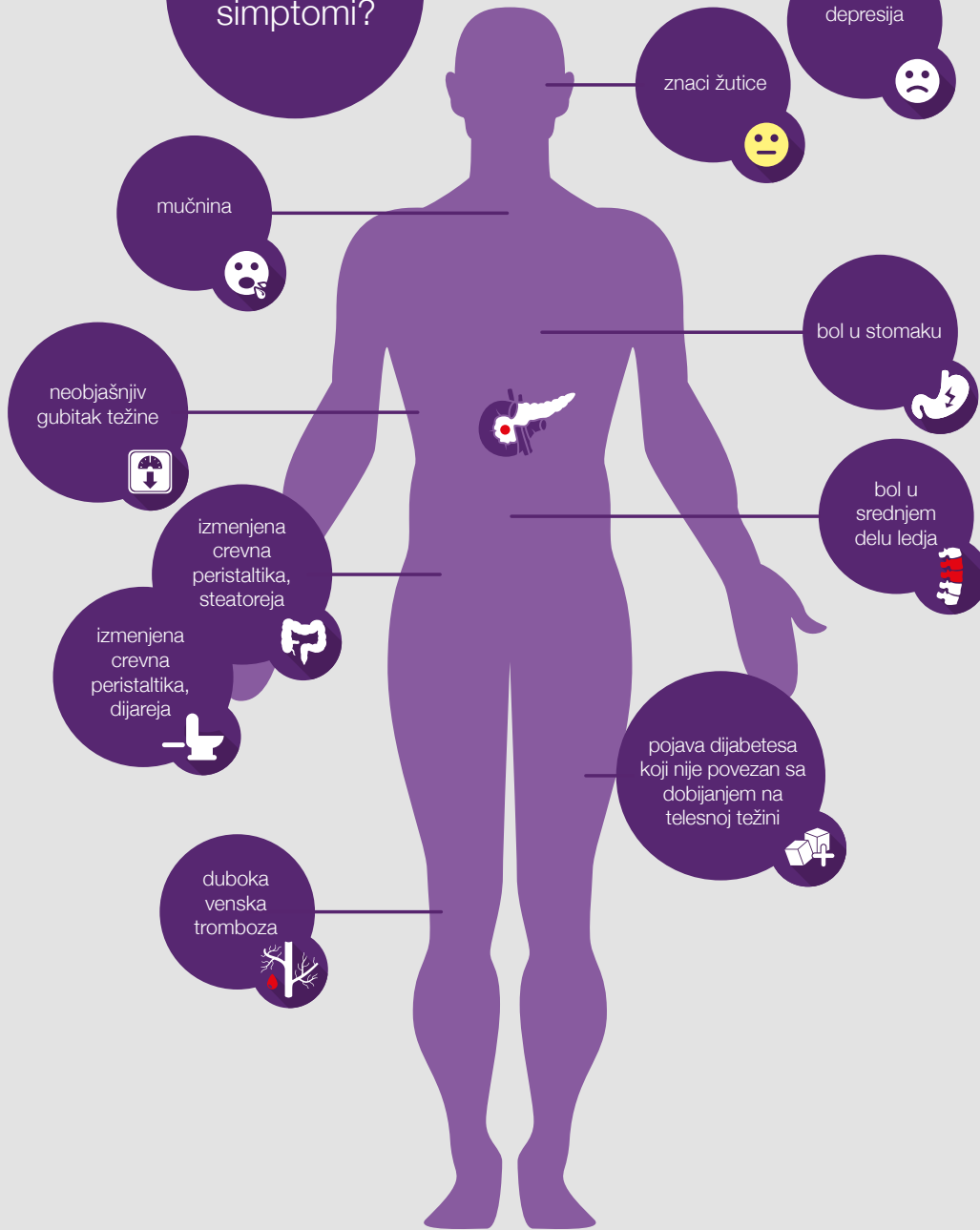
➔ Ljudi sa porodičnom istorijom raka pankreasa imaju skoro dvostruko veći rizik da ga dobiju.

➔ Hronični pankreatitis je najčešće uzrokovan dugoročnim pijenjem alkohola.

➔ Pušenje cigareta se računa u skoro 1/3 slučajeva⁵.

4

Koji su ključni simptomi?

5

Kako se dijagnostikuje rak pankreasa?

Lekar opšte prakse upućuje na specijalističke testove i ispitivanja (testovi krvi, ultrazvučno i radiografsko skeniranje, biopsija).

➔ Zbog nedostatka identifikovanih biomarkera, gena ili modaliteta snimanja, teško je dati dijagnozu.

➔ Kod 40% dijagnostikovanih pacijenata, bolest je u uznapredovaloj fazi i rak je već metastatski³.

6

Koji su standardi terapije?

Opcije lečenja zavise faze tumora. Mogu biti:

➔ adjuvantna hemoterapija

➔ hirurgija

➔ palijativna i suportivna terapija

➔ hemoterapija i / ili hemo-radijacija

7

Da li je bilo napretka u vezi ove bolesti u poslednjih nekoliko godina?

➔ Rak pankreasa je jedini rak gde je smrtnost u porastu kod oba pola¹.

➔ Zbog kasnog postavljanja dijagnoze i niske saglasnosti za tretman, stopa preživljavanja kod raka pankreasa nije se značajnije promenila u poslednjih 40 godina. Mali napredak novih terapija je pre svega zbog slabog finansiranja istraživanja.